

Fundarsamtykt

A landsfundur Föroya Javnaðarflokks á Tvøroyri í dagnum 17. og 18. apríl 1982 hava umboð floksins viðgjort politikk Javnaðarflokksins og politisku stöðuna í landinum.

Landsfundurin tekur undir við tí politikk, sum floksins umboð hava fort á logtingi, í bý- og bygðarráðum síðani seinasta landsfund.

Landsfundurin hevur serliga viðgjort politisku, sosialu og búskaparligu stöðuna í Føroyum aftaná 1 1/2 ára borgarligt styri í Føroyum.

Sjálvt um borgarliga alternativ við bert hevur stutta tíð á baki, ber longu nú til at vísa á, hvussu landskaðiligt hetta alternativ er.

Við sínum fyrilitleysa búskaparpolitikk, har einstaklinga áhugamál ganga framum áhugamálini hjá fjøldini og við sínum sokallaðu sparitil-tokum, hevur borgarliga alternativ við tveitt stórar partar av fólkinum út í arbeiðsloysi.

Við tilvildarligum figgjarg- og ilógupolitikk, sum t.d. kom til sjóndar við teimum heilt ógrund-aðu inntokulógnum seinasta heyst, lógum sum tóku inn í landskassan aftur hvørt oyra, sum fak-felagini høvdu vunnið við samráðingarborðið sama ár, hava borgarliga flokkarnir gjørt tað munandi tyngri at liva hjá vanligum lantakaram og pensjonistum.

Landsfundur Javnaðarflokksins áttalar at lands-stýrissamgongan í meira enn eitt ár hevur tarnað teimum avtalaðu pensjónshækkingnum.

Landsfundurin metir arbeiðsloysið millum ung eins væl og tilkominn sum stórsta vanda í samfel-agnum í dag og áttalar, at avtalaðar broytingar í forsorgarlógini, ið kundu verið ein munagóður stuðul hjá teimum arbeiðsleysu og óðrum illa fyrikomnum, ikki verður sett í verk fyrr enn í komandi ári.

Landsfundurin áleggur tingbólkinum saman við floksins arbeiðsnevnd at gera uppskot til lóg um foyroyskan arbeiðsloysisstuðul at leggja fyrri tingið á ólavsoke.

Samantikíð metir landsfundurin at politikkurin hjá teimum borgarligu landsstýrissflokkunum er merktur av óðugnaskapi, ósemju og haravfylg-jandi atgerðarloysi, líkasælu og ráðaloyvi.

Uppmóti hesum landskaðiliga borgarliga poli-tikk setur Javnaðarflokkurin eitt sosialistisk alternativ, t.v.s. ein javnaðarpolitikk, ið hevur sum fremsta endamál

— at skapa arbeiði til allar hendur á sjógvi og landi
— at javna út teir sosialu ójavnar, sum borgarliga alternativ við hevur skapt, seta lonarlágmark við lóg, so arbeiðsgevari ikki á nakran hátt skal kunna brúka arbeiðsloysi til lóntrýst

— skapa ein útbúgvingarpolitikk, sum hóska til foyroyska samfelagið og sum kann geva teimum ungu møguleikar at virka í hesum samfelagnum

— fora ein íbúðarpolitikk, sum kann geva hvørjum einstokum møguleikan til at fáa tann bústað, ið honum hóska best

— fora ein búskapar- og figgjarpolitikk, sum fyrst og fremst gagnar heildar og almennum áhugalum, sum gjeva lógnum landsbankan kann stýra rentu- og ilógupolitikkunum til gagns fyrri óll og ikki bert fyrri tey fáa.

— fora ein vinnupolitikk, sum varðveitir flest møgulig rettingi á mið- og fjarleiðnum og sum skapar bestu fortreytir fyrri nýggjum virksemi á landi.

— at virka fyrri iognarrætti og medaferðarrætti arbeiðaranna til virkni

— leggja alla orku í at gera munandi stórr nýtslu úr svartkjafti, hogguslokki og øðrum fiskaslogum, sum finnast á djúpum vatni við Føroyar og skipa so fyrri, at hesin fiskur í størst møguligan mun verður tilvirkaður á landi

— at havbúnaður og aðrar alternativar vinnur verða útbýgdar.

Men hovudstreitin fyrri at fora henda avgjort neyðuga politikk er at logting okkara aftur fer at virka sambært fólkaræðsliga grundhugsan og gerst hetta einans ein sitandi borgarliga sam-gongan leggur frá sær og letur fólkið fáa hovi til at velja sær umboð, sum vilja fora veruligan nýskap-andi uppbyggingarpolitikk. Ein politikk sum rókir áhugamálini hjá verka- og fiskimannum og lonararbeiðarum annars, framum illa umhugsaða og flókta fámánnapolitikk, ið hevur sermerkt borgarliga alternativ.

Landsstýrið er enn ikki farið í arbeiðsklæðini

Uppskotini hjá javnaðarflokkinum hava ongan møguleika, tí flokkar tora ikki at fara í sakliga viðgerð av uppskotunum, hóast teir halda tey vera skilagóð. Tann ódemokratiska § 13 forðar teimum, vísti Atli Dam á í frágreiðing síni á landsfundinum

— Landsstýrið átti at verið komið í tað skapandi skeiðið í landsstýrisskeiðnum. Men so er ikki. Landsstýrið hevur enn ikki gjørt tekin um at fara í arbeiðsklæðini, sló Atli Dam fast í innganginum í frágreiðing síni til landsfund Føroya Javnaðarflokks á Tvøroyri seinasta vikuskiftið.

— Javnaðarflokkurin er nógvar darvaður av hesi stöðuni. Uppskotini hjá flokkinum hava ongan møguleika, tí hinir flokkarnir tora ikki at fara í sakliga viðgerð av uppskotunum. Teir sleppa ikki fyrri hinum flokkunum. Hetta er ein ótolandi stöða hjá einum andstöðuflokki.

Atli Dam vísti á, at tað er § 13 í samgonguskjalinum, sum forðar hesum.

— Hesin sáttmálin — so einkisigandi hann enn er — er tað mest ódemokratiska skjalið, ið nakrantíð er smíðað av flokkum, tí eftir honum kunnu nakrir fáir tingmenn ella flokkar forða fyrri, at meirilurin, sum annars eru í tinginum, sleppa at virka.

Atli Dam nevndi dømi um uppskotið um skilabótalan. Tá landsstýrið kom við uppskoti um at víkka heimild fyrri kreppulánum upp í 25 mill. kr. skeyt javnaðarflokkurin upp at taka eitt út-lendskt skilabótalan — t.e.

saneringslán, — soleiðis at skipini kundu sleppa av við tung og stuttfreistað lan.

Ótolandi formur fyrri demokrati

Folkaflokkurin og sjálvstýr-isflokkurin sóu nakað skilagott í hesum. Men sambands-flokkurin var imóti. Tí hevur landið ligið í hálvt ár uttan lóggevu á hesum øki og skip undir hamarinum biða enn eftir eini lóggevu.

Tað sama endurtók seg, tá stuðul skuldi latast til bygging av farmaskipum. Javnaðarflokkurin vísti tá á, at nakrar fáar milliónir kr. í rentustudningi í 10 ár gjørdum somu nyttu sum nógvar milliónir árliga í studningi.

— Aftur tá sóu folkaflokkurin og sjálvstýrissflokkurin, at hetta var ein betri loysn enn at brúka allan studningin, sum skuldi brúkast til endurnýgging av fiskiskipa-flotanum, til nakrar fáar farmaskipabyggingar.

— Men aftur eitt forboð noktaði teimum at velja skilabestu loysnina. Og tí jatta menn nú beinleiðis úr landskassanum tiggu ferðir so nógvan pening enn hann, ið neyðugur er, segði Atli Dam.

Soleiðis vísti hann á, at tá uppskotið um at hækka stuðulin til politiska upplýsing var fyrri undir viðgerðini av figgjarlógini, tóku 29 tingmenn undir við uppskotinum. — Men tveir sambandsmenn feldu uppskotið sambært § 13.

— Henda ótolandi formin

fyrri demokrati, tá tvær atkvøður telja meira enn 29, kallar lögmaður tann mest demokratiska, nakað samgonguskjal hevur havt, sló Atli Dam fast!

Ein virknan ábyrgdarpolitikk

Formaðurin forði fram, at hann á landsfundinum í fjør spurdi, um javnaðarflokkurin skuldi reka ein geldan andstöðupolitikk — passivan og negativen, sum sambands-flokkurin rak í andstöðu — ella ein yvirbjóðingarpolitikk uttan greiða fólki frá, at tað kom at kosta, ella skuldi flokkurin reka ein virknan og ábyrgdarfullan politikk.

Landsfundurin valdi tað seinasta og Atli Dam vísti á øll tey uppskot og mál, flokkurin hevur lagt fyrri lógtingið á tí vinnuliga økinum, á tí sosiala økinum og viðvíkjandi arbeiðsmarknaðinum.

I hesum sambandi segði Atli Dam eisini, at javnaðarflokkurin hevði gjørt sitt til at hava tingarbeiðið gangandi.

Hinir flokkarnir vaknaðir

Sum dømi um eitt vinnuskapandi tiltak tók Atli Dam siglingarmálið fram.

Hann segði, at uppskotið hjá javnaðarflokkinum, sum nú er til viðgerðar, verður felt, men kortini eru vit eini loysn nærri, tí nærum tveir samgonguflokkar eru til reiðar at finna eina loysn í hesum máli.

Frásøgn av landsfundinum:

Jóhann Mortensen

— Nú siggja so teir borgarligu flokkarnir eisini ein møguleika at skapa eina nýggjan vinnuveg, sum leingi hevur ligið visur at taka upp.

— Men vit hava so kortini ongatið mett vøxturin í flutningstørvinum so ótrúligan sum Dagblaðið nú ein dagin. Men nú siggja teir hann so, segði Atli Dam.

Eisini vísti hann á, at javnaðarflokkurin legði eitt uppskot fyrri tingið, sum miðaði imóti at taka svartkjafta-utbyggingina í álvara við eini nágreinligari arbeiðsætlan. Men hetta uppskotið feldi samgongan.

Javnaðarmenn hyggja longest fram

— Soleiðis fáa vit málini feld ferð eftir ferð. Hetta er nakað vit kenna aftur, men vitanin um, at fyrr ella seinri koma hinir flokkarnir eftir, at javnaðarmenn hugdu kortini longest fram, ger, at vit kunnu halda á, segði Atli Dam.

Eisini nevndi hann uppskotið um Føroya Agn-goymslu, sum enn ikki er endaliga viðgjørt av lógtinginum. Uppskotið um flyting av rafiskagrunninum í selu-liðið. Broying í dagpeninga-

Tá fundurin varð settur leygardagin fyrrapartin og fundurin sang »Fullgigjað frælsi á jorð« eftir Maurentius Viðstein